

Hei ja hyvää jo kuluva lukuvuotta!

Tähän lukuvuositedotteeseen on kerätty tietoa koulusta ja sen toiminnasta. Toivottavasti tämä palvelee tiedonlähteenä koko lukuvuoden ajan.

Lukuvuoden aikana tiedotuskanavina toimivat Wilma ja koulun Peda.net-sivusto. Wilman tiedotteista löytyy yleiset laajaa oppilasjoukkoa koskevat tiedotteet. Wilma-viestejä lähetämme silloin, kun asia koskee pienempää ryhmää tai yksittäistä oppilasta. Peda.net-sivuilta löytyy mm. oppiaineisiin, opiskeluun, oppimisen tukeen ja kuljetuksiin liittyvää tietoa. Opetussuunnitelma OPS2016 löytyy osoitteesta <https://peda.net/opetussuunnitelma/ops2016/opetussuunnitelmat>.

Syksy toi tullessaan uusia tuulia koulunkäyntiin. Uutena rehtorina on aloittanut määräaikaisesti Arto Koskela. Oppimisen tuen uudistus on jo käytössä. Vanhat käytänteet on otettu käyttöön uusilla lain asettamilla tavoilla. Tämän lukuvuoden painopistealueina ovat turvallinen kouluympäristö, perustaidoista lukeminen, yhtenäiskoulun toimintakulttuurin kehittäminen edelleen, tuen uudistuksen jalkauttaminen toimintaan sekä tekoälyn käyttö oppimisen tukena. Pyrimme edelleen kiinnittämään huomiota myös terveellisiin elämäntapoihin (mm. energiajuomakielto) ja korostamalla turvallisuutta ja suvaitsevaisuutta toisia kohtaan sekä lisäämällä liikunnallisuutta koulupäivään. Toivomme jokaiselle oppilaalle iloista ja turvallista kouluvuotta 2026–2027

Hyvän lukuvuoden toivotuksin!

Arto Koskela
Rehtori

Juha Rytönen
Apulaisrehtori

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Koulun yhteystiedot.....	3
1.1.	Koulun henkilökunta	3
1.2.	Oppilashuollon henkilökunta	6
1.3.	Ruokapalvelut	7
1.4.	Laitoshuoltajat	7
1.5.	Kiinteistönhoito.....	7
2.	Yhteydenpito kouluun.....	8
3.	Oppilasmäärä.....	8
4.	Kontiolahden koulun toiminta.....	8
4.1.	Toiminta-ajatus.....	8
4.2.	Oppitunnit ja välitunnit	9
4.3.	Työjärjestykset ja oppiaineiden jaksotukset	9
4.4.	Arviointi	10
4.5.	Työ- ja loma-ajat lukuvuonna 2026–2027.....	10
4.6.	Oppilaiden poissaolot.....	11
4.7.	Tukiopetus	11
4.8.	Koulukuljetukset	12
4.9.	Kouluruokailu.....	12
4.10.	Välipalat	12
4.11.	Yläkoulussa opiskelusta.....	12
4.12.	Koulun vakuutusturva.....	13
4.13.	Kiusaamistapaukset.....	13
4.14.	Työelämään tutustuminen	15
4.15.	Oppilaanohjaus.....	15
4.16.	Vanhempainillat.....	16
4.17.	Oppimisen tuki.....	16
4.17.1.	Ryhmäkohtainen tuki.....	17
4.17.2.	Oppilaskohtainen tuki	18
4.17.3.	Erityisopettajien yhteystiedot	19
4.18.	Oppilaskunta.....	19
4.19.	Tukioppilastoiminta	19
4.20.	Tietoa liikuntatunneista	20
5.	OPPILASHUOLTOPALVELUT	20
5.1.	Kouluterveydenhuolto.....	20
5.2.	Suun terveydenhoito	21
5.3.	Kuraattorin palvelut	21
5.4.	Koulupsykologin palvelut	22
5.5.	Koulun oppilashuolto	22
6.	Kontiolahden koulun järjestyssäännöt.....	23
7.	Koulukuljetukset.....	28
7.1.	KOULUKULJETUKSET	29
7.1.1.	INFO Waltti-kortista	29

1. Koulun yhteystiedot

Koulun osoite

Keskuskatu 11

81100 Kontiolahti

Työpuhelinnumerot

Katso Wilma ja sieltä kyseessä olevan henkilön sivu.

Sähköpostit

Opetushenkilökunta

etunimi.sukunimi@edu.kontiolahti.fi

Muu henkilökunta

etunimi.sukunimi@kontiolahti.fi

Koulu

kontilahden.koulu@kontiolahti.fi

Sivustot

Kotisivut

<http://www.kontiolahti.fi/kontilahdenkoulu>

Wilma

<https://kontiolahti.inschool.fi>

Peda.net

<https://peda.net/kontiolahti/kontilahden-koulu>

1.1. Koulun henkilökunta

Hallinto

Koskela Arto

rehtori, p 0505140995

Rytkönen Juha

apulaisrehtori, p. 050 4285102

Tiihonen Birgitta

koulusihteeri, 0401620927

Opettajat

Eronen Terttu

TER

Erityisluokanopettaja, lo: Esi-2C

Gröhn Piia

PGÖ

Erityisluokanopettaja

Haaranen Iida

HAI

Erityisluokanopettaja, lo: 5-7I

Halonen Leena

LEH

Erityisluokanopettaja, lo: 7-8J

Heinonen Minttu

MHE

Kotitalous

Heiskanen Samuli	HEIS	Matematiikka, fysiikka ja kemia, lo: 9C
Helkama Niilo	NHE	Äidinkieli ja kirjallisuus
Holopainen Markus	MHO	Liikunta
Huhta Elina	HUE	Matematiikka, fysiikka ja kemia
Huttunen Susanna	SHU	Englanti ja ruotsi, lo: 7E
Ikonen Jari	JIK	Oppilaanohjaus
Itäniva Liisa	LIT	Historia ja yhteiskuntaoppi, lo: 7C
Julkunen Emmi	JUL	Matematiikka, fysiikka ja kemia, lo: 9D
Kangas Katja	KHK	Maantieto ja biologia, lo: 9A
Kari Paula	KAP	Liikunta ja terveystieto, lo: 9B
Keinänen Jonna	JOK	Oppilaanohjaus
Kettunen Kalle	KKE	Erytisluokanopettaja, lo: 9M
Kettunen Sauli	KES	Liikunta ja terveystieto, lo: 8B
Kinnunen Anne	AKI	Ranska, englanti ja ruotsi, lo: 7A
Koljonen Kati	KKA	Kotitalous
Kontkanen Hanna	KOH	Erytisopettaja
Korkalainen Eija	KOE	Englanti
Koskela Anni	AKK	Erytisopettaja
Kuittinen Tuija	KUIT	Erytisluokanopettaja, lo: 8-9L
Kukkonen Jari	JKU	Luokanopettaja, lo: 6A
Kulma-aho Sari	SKU	Ruotsi, venäjä ja saksa
Kuosa Iiro	IKU	Matematiikka, fysiikka ja kemia
Kuvaja Riitta	KRL	Erytisopettaja
Kyllönen Jukka	JKY	Liikunta, lo: 8G
Lehtonen Iina	ILE	Englanti ja ruotsi, lo: 9G
Leppänen Laila	LLA	Luokanopettaja, lo: 5B
Lindholm Anniina	LIA	Äidinkieli ja kirjallisuus, lo: 8D
Mannerkoski Saana	MAS	Erytisluokanopettaja
Markkanen Maarit	MAA	Luokanopettaja, lo: 2A
Matikainen Heli	HMA	Erytisopettaja
Matveinen Hanna-Kaisa	HKM	Uskonto (ort.)
Muukkonen Jani	MUJ	Matematiikka, fysiikka ja kemia
Näätänen Hanna	HNÄ	Oppilaanohjaus
Onnenvirta Riikka	RON	erityisluokanopettaja, lo: 4-8H

Paaso Anna	APA	Luokanopettaja, biologia ja maantieto, lo: 5A
Piiparinen Sari	PSA	Luokanopettaja, lo: 4.lk
Piirainen Pilviliina	PIL	Musiikki, lo: 8C
Rautiainen Anne	RAU	Erityisluokanopettaja, lo: 8-9K
Rautiainen Reetta	RRA	Äidinkieli ja kirjallisuus
Riihivuori Sanni	SRI	Terveystieto ja liikunta, lo: 7D
Riissanen Riikka	RIR	Luokanopettaja, lo: 6B
Rissanen Viena	VRI	Kuvataide, lo: 7B
Ritakallio Camilla	RCA	Luokanopettaja, lo: 3A
Romppanen Jemina	JER	Erityisopettaja
Rytkönen Juha	RJU	Apulaisrehtori
Ryynänen Sami	SAM	Luokanopettaja, lo: 3B
Ryynänen Sari	RYY	Luokanopettaja, lo: 2B
Räsänen Juha	JRÄ	Jopo-opettaja, lo: Jopo
Saarikoski Inka	SAI	Matematiikka, fysiikka ja kemia
Tapio Tiina	TTA	Ruotsi ja venäjä
Tiilikainen Minna	TIM	Käsityö ja matematiikka, lo: 7F
Turunen Katja	TUKA	Fysiikka, kemia ja matematiikka, lo: 8A
Turunen Riitta	TRI	Luokanopettaja, lo: 1.lk
Turunen Suvi-Tuuli	STT	Matematiikka, fysiikka ja kemia
Tuunainen Kaisa	TUK	Historia ja yhteiskuntaoppi
Uusitalo Maritta	MUU	Uskonto
Varis Ritva	RVA	Kuvataide, lo: 8F
Vartiainen Jarmo	VAJ	Käsityö, lo: 8E
Vartio Satu	VAS	Erityisluokanopettaja, lo: 1-3D
Yli-Kiikka Jouko	JYK	Äidinkieli ja kirjallisuus, lo: 9E
Ylimartimo Minna	MYL	Biologia ja maantieto

Koulunkäynninohjaajat

Anttila Anne-Mari

Hyttinen Anni

Jeskanen Kirsi

Kesonen Samu

Koskinen Tiina

Kuosmanen Lari
Laitinen Elina
Lappalainen Esa
Lasaroff-Nyman Anne
Ovaskainen Pasi
Pitkänen Minttu
Pääskynen Carita
Riikonen Kati
Romppanen Eija
Räty Leevi
Sahioja Salla
Sokkanen Petri
Tuovinen Riikka
Turunen Mari
Turunen Taija
Vallone Fortunato

Hyvinvointivalmentaja

Ari Karppanen p. 050 4408159

Koulunuorisotyöntekijä

Ville Muikku p. 050 4797940

Vahtimestari

Hakkarainen Kari p. 0500 613 650

1.2. Oppilashuollon henkilökunta**Kuraattori**

Puumalainen Aija p. 0133305663, 050 428 5090

Terveydenhoitajat

Kati Turunen p. 013 330 5618, 040 195 9781

Anniina Kokkonen p. 013 330 7654, 050 308 6908

Koulupsykologi

Lauri Mäkelä p. 0133309962

1.3. Ruokapalvelut**Ruokapalveluesihenkilöt**

Kinnunen Anne p. 0400 568 444

Nieminen Minna p. 050 4790652

Mari Laukkanen p. 050 5907207

Kokit

p. 0400 529888

Dieettikokit

Vuori Saila ja Kati Varis 050 4093478

Ravintopalvelutyöntekijät

Otto Lappalainen

Satu Nyman

Anu Nenonen

Mika Turunen

1.4. Laitoshuoltajat

Laitoshuoltajat p. 050 4483327

1.5. Kiinteistönhoito**Kiinteistönhoitaja**

Tomi Keinänen p. 050 428 5085

2. Yhteydenpito kouluun

Opettajat saa parhaiten kiinni Wilman kautta ja sähköpostitse. Huoltajan Wilma-tunnukset ovat samat kuin alaluokilla. Oppilastunnukset ovat muotoa etunimi.sukunimi@oppilas.kontiolahti.fi. 7.luokilla Wilma testataan ensimmäisten koulupäivien aikana ja mahdollisesti unohtuneet salasanat uusitaan ja aktivoidaan luokanvalvojan johdolla.

Jos huoltajalla ei ole Wilma-tunnukset, se tehdään Suomi.fi tunnistuksen kautta. Linkki Kontiolahden Wilman kirjautumissivulle Wilmaan kirjautuminen - Wilma - Kontiolahden koulutoimisto (inschool.fi). On tärkeää, että koululla on ajantasaiset oppilastiedot. Siksi huoltajien tulee ilmoittaa koululle mahdollisista muutoksista heti lukuvuoden aikana.

3. Oppilasmäärä

Kontiolahden koulussa opiskelee päivittäin 582 oppilasta. Koulun oppilasmäärä on tarkastettu laskentapäivänä 20.9.2026. Koulun oppilasmäärä jakautuu ala- ja yläluokkien välillä seuraavasti:

alaluokat	1–6	213
yläluokat	7–9	369

4. Kontiolahden koulun toiminta

4.1. Toiminta-ajatus

Kontiolahden koulu

- antaa oppilaalle valmiudet jatkokoulutukseen
- kasvattaa aktiivisia, yhteistyökykyisiä ja kansainvälisyydestä kiinnostuneita nuoria

Koulu tarjoaa myönteisen ja turvallisen yhteisön, joka

- edistää kasvua tavoitteelliseen työskentelyyn, tasa-arvoon, kasvua yhdessä toimimiseen ja luovuuteen
- kehittää oppilaan tervettä itsetuntoa ja oma-aloitteisuutta
- tarjoaa oppilaalle mahdollisuudet saavuttaa ne tiedot, taidot ja valmiudet, joita häneltä odotetaan muuttuvan yhteiskunnan jäsenenä ja tasapainoisena yksilönä
- korostaa oppilaan aktiivista roolia oman tietorakenteensa jäsentäjänä

4.2. Oppitunnit ja välitunnit

Oppitunnit kestävät 45 minuuttia. Välituntien pituudet vaihtelevat koulupäivän aikana.

Alaluokkien (1–6) koulupäivän aikataulu:

Oppitunti	Välitunti
1. 08.00–08.45	15 minuuttia
2. 09.00–09.45	15 minuuttia
3. 10.00–10.45	Ruokailu suoritetaan
4. 10.45–11.45	3–4 oppituntien sisällä 25 minuuttia
5. 12.15–12.55	15 minuuttia
6. 13.10–13.55	15 minuuttia
7. 14.10–14.55	

Yläluokkien (7–9) koulupäivän aikataulu:

Oppitunti	Välitunti
1. 08.55–09.40	10 minuuttia
2. 09.50–10.35	5 minuuttia
3. 10.35–11.25	I ruokailu tai 5 minuuttia
4. 11.25–12.15	II ruokailu ja 5 minuuttia
5. 12.20–13.05	15 minuuttia (Kännykkävälitunti)
6. 13.20–14.05	10 minuuttia
7. 14.15–15.00	

4.3. Työjärjestykset ja oppiaineiden jaksotukset

Oppilaiden työjärjestykset näkyvät Wilmassa vähän ennen kouluvuoden/jakson alkua. Sekä alaluokat että yläluokat noudattavat 2-jaksojärjestelmää. Tämä tarkoittaa, että työjärjestys muuttuu joululoman jälkeen. Yläluokilla myös opiskeltavat aineet muuttuvat hieman.

Jaksot

1. jakso	12.08.2026–22.12.2026	Lukujärjestys A
2. jakso	07.01.2027–05.06.2027	Lukujärjestys B

4.4. Arviointi

Arvioinnilla ohjataan ja kannustetaan oppimista sekä kehitetään oppilaan edellytyksiä itsearviointiin.

Arviointi opintojen aikana perustuu oppilaan omaan oppimis- ja kasvuprosessiin ja tavoitteisiin, jotka ovat opintoja ja opetusta suunniteltaessa johdettu opetussuunnitelmasta.

Oppilaat valikoituvat jatko-opintoihin perusopetuksen päättöarvioinnin pohjalta. Tämän vuoksi arvioinnin on oltava kansallisesti vertailukelpoista ja tasavertaista. Päättöarvioinnin on perustuttava perusopetuksen tavoitteisiin. Opetushallitus on laatinut perusopetuksen päättöarviointia varten kaikkiin yhteisiin oppiaineisiin arviointikriteerit.

Arvioinnin kohteina tulee olla oppilaan oppimistulosten lisäksi myös hänen työskentelynsä ja koko oppimisprosessi. Koulun kasvatustehtävään kuuluu myös oppilaan käyttäytymisen arviointi.

Yhteisissä aineissa vuosiluokilla 7–9 käytetään numeroarvostelua. Oppilaat saavat lukukausiarviot syyslukukauden lopussa ja lukuvuosiarvioinnit kevätlukukauden lopussa. 1–6 luokan oppilaiden syyslukukauden todistuksen korvaa oppimiskeskustelu.

4–7 luokkien valinnaiset aineet arvioidaan asteikolla hyväksytty / hylätty.

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset arvioidaan aina osana kyseessä olevan aineen opintoja eikä niistä anneta erillistä arvosanaa lukuvuositolustukseen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että oppilaan päättöarviointi kohdistuu siihen vuoteen, jolloin hänen opiskelunsa taide- ja taitoaineessa päättyy eli musiikissa, kuvataiteessa, käsityössä ja kotitaloudessa se voi olla joko seitsemännellä, kahdeksannella tai yhdeksännellä luokalla.

Oppimäärältään yhden vuosiviikkotunnin laajuiset muut valinnaisaineet arvioidaan kansallisesti (hyväksytty/hylätty). Oppimäärältään kahden vuosiviikkotunnin laajuiset muut valinnaisaineet arvioidaan numeroin. Nämä valinnaisaineet näkyvät todistuksessa otsikon ”Muut valinnaiset aineet” alla.

4.5. Työ- ja loma-ajat lukuvuonna 2026–2027

Koulu alkaa 12.8.2026

Syysloma 12.10.–18.10.2026 (vko 42)

Syyslukukauden viimeinen työpäivä 22.12.2026

Kevätlukukausi alkaa 7.1.2027

Talviloma 8.3.–14.3.2027 (vko 10)

Pääsiäinen 26.3.–29.3.2027

Vapunpäivä 1.5.2026

Helatorstai 6.5.2027

Vapaapäivä 7.5.2027

Kouluvuoden viimeinen työpäivä lauantaina 5.6.2027

4.6. Oppilaiden poissaolot

Oppilaan huoltaja on velvollinen huolehtimaan, että oppilas käy säännöllisesti koulua ja ilmoittamaan luokanvalvojalle oppilaan poissaolon ja sen syyn. Oppilaiden poissaolojen seuranta tapahtuu Wilman kautta.

Noudatamme seudullista poissaolojen seurantamallia, jossa seurataan luvattomia poissaoloja, sairauspoissaoloja ja muita huolestuttavia poissaoloja. Tavoitteena on ennalta ehkäistä poissaoloista johtuvia vaikeuksia koulunkäynnissä. Jos oppilas on ollut poissa 10% oppitunneista, luokanohjaaja/-opettaja keskustelee sekä oppilaan että huoltajan kanssa ja selvittää, tarvitseeko oppilas lisäohjausta tai muuta tukea poissaolojen vuoksi. Jos oppilaalle tulee poissaoloja 20% prosenttia pidetyistä oppitunneista, järjestetään koulupalaveri, jossa kartoitetaan tilanne niin terveyden kuin koulunkäynnin näkökulmasta ja tehdään suunnitelma siitä, kuinka säännöllistä koulunkäyntiä voidaan tukea ja kuka on vastuuhenkilö oppilaan asioissa. Jos poissaolot yhä jatkuvat, pidetään moniammatillinen yhteistyöpalaveri tavoitteena löytää tehokkaat puuttumisen keinot ja tukitoimet säännöllisen koulunkäynnin tukemiseksi. Koulun oppilashuoltohenkilöstön yhteistyökumppaneita ovat mm. perheneuvola, perhetyö ja lastensuojelu. Toimintamallia täsmennetään vielä syksyn aikana.

Huoltaja voi anoa oppilaalle vapautusta koulutyöstä perustelluista syistä. On huoltajan vastuulla, että oppilas ei jää jälkeen opiskelussa huoltajan anoman vapautuksen vuoksi. Oppilaan tulee selvittää poissaoloajan tehtävät ennen lomaa ja huolehtia ne tehdyksi itsenäisesti ennen kouluun paluuta. Tätä varten oppilaan tulee pyytää luokanvalvojalta koontilomake. Poissaololuvan myöntää luokanvalvoja enintään viideksi päiväksi ja rehtori tätä pitemmäksi ajaksi. Wilmasta löytyy "Vapautus koulutyöstä" – lomake yli viiden päivän poissaololuvan hakemiseksi.

4.7. Tukiopetus

Perusopetuslain mukaan oppilaalla, joka on tilapäisesti jäänyt jälkeen opinnoissaan tai muutoin tarvitsee oppimisessaan lyhytaikaista tukea, on oikeus saada tukiopetusta. Aloitteen tukiopetuksesta voi tehdä opettaja, oppilas tai huoltaja. Kuljetusoppilaille tukiopetus pyritään järjestämään koulupäivän aikana.

4.8. Koulukuljetukset

Kunta järjestää koulukuljetuksen oppilaille (vuosiluokat 1-2), joilla koulumatkaa kotoa on yli 3 km (poikkeuksena ovat esim. lääkärintodistuksen mukaiset liikuntaesteet) ja vuosiluokille 3-9, kun kotoa on yli 5 km. Oppilas on velvollinen kulkemaan itse pysäkillä tai kuljetusreitillä viereen enintään kaksi kilometriä. Yhteishuoltajuudessa olevien oppilaiden kyydit maksetaan vain siihen osoitteeseen, mikä oppilaalle on merkitty väestörekisteriin vakituisesti asuinpaikaksi.

Oppilaiden saapumista aamulla kouluun valvovat koulunkäynninohjaajat, iltapäivän kotiinnälähtöä ohjaavat opettajat ja koulunkäynninohjaajat yhdessä valvontalistan mukaisesti.

Lisää infoa oppilaiden käyttämien koulukyytien reittiaikatauluista ja Waltti-kortista löytyy syystiedotteen lopusta.

4.9. Kouluruokailu

Ruokailu toimii kahdessa vuorossa porrastettuna klo 10.35–12.15. Alaluokilla 3.–4. opitunnin aikana noutopöytäperiaatteella. Ruokatauon ajankohta on merkitty lukujärjestyksiin. Yläluokkien oppilaat voivat valita paikkansa ruokalassa vapaasti. Opettajat ja keittiön henkilökunta ohjaavat oppilaita ruokailussa. Oppilaita kannustetaan maistamaan kaikkia ruokia ja hyviin ruokailutapoihin kiinnitetään huomiota.

Erityisruokavaliota tarvitsevan tulee toimittaa koulun ruokalaan ajan tasalla oleva lääkärin- tai terveydenhoitajan todistus tarvittavasta erityisruokavaliosta. Mikäli käyt kouluterveydenhoitajalla, ruokavalioilmoitus kulkee myös sitä kautta ruokalaan. Tämä koskee myös ruokavaliokokeiluja ja niiden päättymisajankohta kirjataan myös.

Ruokalan henkilökunta opastaa tarvittaessa näissä asioissa.

4.10. Välipalat

Kouluun voi tuoda mukanaan terveellistä välipalaa tai sitä voi ostaa sitä ruokalasta (syyskuun alkupuolelta alkaen) kello yhden välitunnilla.

4.11. Yläkoulussa opiskelusta

Opiskelet elämää varten. Vietät suuren osan nuoruudestasi koulussa. Niinpä ei ole yhdentekevää, miten aikasi käytät. Sinun itsesi on löydettävä syy tai syitä, miksi käyt koulua. Toinen ei voi tehdä sitä puolestasi.

Koulunkäyntiin, kuten elämään yleensä kuuluu välillä mukavia päiviä. Toisinaan taas ei jaksa tehdä mitään. Opiskeluun ei voi asennoitua kuin viihteeseen. Onnistuakseen on työskenneltävä ahkerasti. Oppimishalun pitää lähteä itsestä.

Ota kykysi käyttöön. Jokainen on lahjakas jollakin tavalla. On tärkeää löytää omia vahvoja alueita. Lahjakkuus ei yksin riitä koulussa menestymiseen. Oppiminen vaatii pitkäjännitteisyyttä ja ponnistelua. Uuden asian oppiminen helpottuu, kun asennoidut myönteisesti opittavaan asiaan.

Sinun on löydettävä itsellesi sopiva tapa opiskella. Hyvät opiskelutavat auttavat oppimista.

Hyvä ilmapiiri innostaa. Jokainen luokan oppilas on vastuussa luokkahengestä.

Oppilailla on erilaiset taustat, kyvyt ja persoonallisuus. Kukin oppilas tuo oman panoksensa luokan ilmapiiriin. Jotta luokassa saataisiin hyviä tuloksia ja viihdyttäisiin, tarvitaan jokaisen tahtoa toimia luokkahengen hyväksi.

Nuoren rooli koulussa voi olla erilainen kuin hänen roolinsa kotona tai vapaa-aikana. Rooli voi vaihtua toiseen myös eri aineiden tunnilla. Nuori saattaa ottaa roolin tai joutua rooliin, joka ei täysin vastaa hänen persoonallisuuttaan. Jos havaitset roolisi haittaavan opiskelua, kannattaa rohkeasti muuttaa sitä.

Kouluympäristö on haasteellinen paikka itsenäistyvälle nuorelle. Joudut kohtaamaan erilaisia aikuisia ja työskentelemään monenlaisten oppilaiden kanssa. Kaikista ei ehkä voi pitää, mutta kaikkien kanssa on kuitenkin tultava toimeen. Jos joku on hyvin toisenlainen, se ei oikeuta syrjimiseen tai kiusaamiseen. Monet vuorovaikutustaidot, kuten toisen mielipiteen kuunteleminen ovat myös kouluelämässä välttämättömiä.

Harrastukset kehittävät omaa persoonallisuuttasi. Vapaa-ajan pitäisi tukea nuoren kehitystä. Harrastusten tarkoituksena on tuottaa iloa ja onnistumisen kokemuksia. Joskus ne saattavat aiheuttaa myös stressiä. Aika ei riitä sekä koulunkäynnille että harrastuksille. Kiireettömät lepopäivät ja taito olla tekemättä mitään ovat yhtä tärkeitä kuin aikaansaaminen.

Hyvä opiskelumenestys helpottaa uravalintaa, mutta erityisesti elämänhallintataidot ja oman persoonallisuuden vahvuudet ovat alasta riippumatta tärkeimpiä asioita. Kehitä siis itseäsi ja luota omiin kykyihisi!

4.12. Koulun vakuutusturva

Kunnan vakuutusturva on voimassa koulumatkoilla (normaali, päivittäinen koulumatka kotoa kouluun ja koulusta kotiin), varsinaisella kouluajalla opetuksen aikana, välitunneilla ja kun oppilas osallistuu koulun opetussuunnitelman mukaiseen muuhun toimintaan.

4.13. Kiusaamistapaukset

Kontiolahden koulussa pidetään KiVa-teemojen mukaisia oppitunteja ensimmäisellä ja neljännellä luokalla. Koulun seitsemäsluokkalaisille teemoja käsitellään uskonnon

tunneilla. Lukuvuoden aikana tähän teemaan liittyviä uskonnon tunteja pidetään kolme. Osa seitsemännen luokan KiVa-teemoista käsitellään osana terveystiedon ja oppilaanohjauksen opetusta. Niiden opetussuunnitelmien sisällöt ja tavoitteet ovat osin yhteneviä KiVa-teemojen kanssa, mm. vuorovaikutus- ja ryhmätyötaidot, kiusaaminen, itse-tuntemus, yhteisöllisyyden rakentuminen ja taidot toimia ristiriita- ja kriisitilanteissa. KiVa -teemoja käsitellään myös kaikilla 7.-9. -luokkien luokanohjaajatunneilla, joita pidetään 6 kpl lukuvuoden aikana. Kiusaamisen vastainen toiminta esitellään vanhempainilloissa. KiVaKoulu-työryhmä koordinoi kiusaamisen vastaista toimintaa koulusamme.

Ryhmäyttäminen seitsemännellä luokalla liittyy vahvasti myös kiusaamisen vastaiseen toimintaan. Elo-syyskuun vaihteessa jokainen seitsemäsluokka osallistuu ryhmäyttämiseen Kotiseutukeskuksessa sekä koululla. Tämä kokonaisuus käsittää yhteensä yhden koulupäivän. Ryhmäyttämistä jatketaan koululla myöhemmin syksyllä luokanohjaajien, kasvatusohjaajan, koulunuorisotyöntekijän ja kuraattorin toimesta.

Tukioppilaat tutustuvat nimikkoluokkansa oppilaisiin ja tapaavat ryhmää useita kertoja 7. luokan alussa. Tukioppilastoiminnan tavoitteena on tutustuttaa oppilaita entistä paremmin toisiinsa ja rohkaista ottamaan kaikki mukaan. Tukioppilaat myös suunnittelevat ja toteuttavat yhdenkiusaamisen vastaisen tunnin seitsemännen luokan kummi-luokilleen.

Jos joku henkilökunnasta saa tietoonsa kiusaamistapauksen, hän tai joku muu (esim. luokanohjaaja tai kuraattori) täyttää yhdessä kiusatun oppilaan kanssa Kiusaamista-pauksen seulontalomakkeen. Lomakkeeseen pyritään kokoamaan yksityiskohtaisesti, millaista kiusaamista on tapahtunut, kuinka usein, kuinka kauan, ketkä ovat kiusanneet. Lomakkeen loppuun tehdään myös päätös, ohjataanko tapaus luokanohjaajien käsitte-lyyn vai KiVa-tiimille. Jos kiusaamistapaus tulee ensimmäistä kertaa tietoon, yleensä kiu-satun/kiusattujen ja kiusaajan/kiusaajien luokanohjaajat selvittävät asian. Jos kyseessä on toistuva kiusaaminen tai erityisen raju kiusaaminen, asia menee KiVa-tiimin käsitte-lyyn. Tapaukset selvitetään ja kirjataan KiVa-ohjelman mallin mukaisesti. Selvityksen jälkeen sovitaan myös seurannasta. Kiusaamistapauksesta ollaan yhteydessä huoltajiin, jos kiusaaminen toistuu KiVa-tiimin toimista huolimatta tai on ollut erityisen rajua. Ta-voitteena on saada kiusaaminen kokonaan loppumaan.

Koulussa on kaksi kahden hengen KiVa -tiimiä. Tiimit keräävät talteen kaikki kiusaamis-tapausten selvittelystä syntyneet kirjalliset dokumentit.

Koulumme oppilaille on puhuttu myös yleisistä käyttäytymisodotuksista, joista kiusaa-misen ehkäisyyn liittyvät seuraavat:

- jokainen huolehtii omasta käyttäytymisestään, on ystävällinen, puhuu kivasti, ei jätä ketään yksin eikä kiusata
- kiusaamisen kohteeksi joutunut uskaltaa kertoa asiasta kotona ja kou-lussa
- kiusaamista havainnut oppilastoveri kertoo asiasta aikuiselle

Koulussamme pyritään rakentamaan positiivista koulukulttuuria esimerkiksi seuraavasti:

- koulun aikuiset järjestävät ja ohjaavat jatkuvasti sellaista toimintaa, joka rakentaa luokkahenkeä ja koulun yhteishenkeä
- koulun oppilaskunta ja tukioppilaat järjestävät koko koulun ohjelmaa ja seiskaluokkalaisille omaa ohjelmaa
- aikuiset havainnoivat oppilaiden toimintaa ja puuttuvat havaittuun kiusaamiseen

4.14. Työelämään tutustuminen

7. luokilla

Tämän lukuvuoden keväällä yläkoulun 7. luokan oppilaat ovat yhden päivän tutustumassa omien huoltajiensa työhön tai koulujen/päiväkotien henkilökunnan työhön. Tutustumisen tarkoituksena on lisätä työn arvostusta, työelämän tuntemusta ja vastuuntuntoa kouluyhteisön jäsenenä.

8. luokkien TET-jaksot ovat

5.4.–9.4.2027	TET (puolet kahdeksaluokkalaisista)
12.4.–16.4.2027	TET (puolet kahdeksaluokkalaisista)

9. luokkien TET-jaksot ovat

14.9.–18.9.2026	TET (puolet yhdeksäsluokkalaisista)
21.9.–25.9.2026	TET (puolet yhdeksäsluokkalaisista)

4.15. Oppilaanohjaus

Oppilaanohjauksessa (linkki vie OPO:n Peda.net-sivulle) pyritään löytämään oppilaan omimmat osaamisen lajit ja kehittämään niitä suhteessa yhteiskuntaan. Oppilaanohjauksessa pyritään erityisesti tukemaan luovuutta, yhteistyötä, ihmissuhdetaitoja ja persoonallista kasvua sekä edistetään tasa-arvoa. Näiden lisäksi perusopetuksen vii-meisillä luokilla tuetaan oppilaan opiskelutaitojen kehittymistä, annetaan tietoutta peruskoulun jälkeisistä koulutusvaihtoehdoista ja työmahdollisuuksista ja tuetaan oppilasta hänen urasuunnittelu- ja valintaprosessissaan.

Oppilaanohjauksessa kunnioitetaan oppilaan itsemääräämisoikeutta. Toiminnan lähtökohtana on luottamus ihmisen jatkuvaan kasvuun ja kykyyn kehittyä ja ratkaista itse ongelmansa. Ohjaus ei ole johdatteluvaa. Yhteistyössä oppilaan kanssa oppilaanohjaaja tukee ohjattavan omia ratkaisuja. Tällöin hän ottaa huomioon ohjattavan yksilölliset voimavarat, tavoitteet ja olosuhteet.

Oppilaanohjaajat pyrkivät toimimaan läheisessä yhteistyössä oppilaiden sekä heidän huoltajiensa kanssa.

Oma opinto-ohjaaja näkyy lukujärjestyksestä.

Opinto-ohjaajat

Jari Ikonen p. 050 428 5097

Hanna Näätänen p. 040 5487349

Jonna Keinänen p. 050 412 2559

4.16. Vanhempainillat

7. luokkien vanhempainilta 9.9.2026

8. luokkien vanhempainilta 24.2.2027

9. luokkien vanhempainilta 25.11.2026

(TET, yhteishaku)

Luokkien 1–6 luokanopettajat ilmoittavat luokkansa vanhempainillan ajankohdan.

Tulevien 7-luokkalaisten vanhempainilta 17.2.2027

4.17. Oppimisen tuki

4.17.1. Ryhmäkohtainen tuki

Ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla tarkoitetaan kaikkia oppilaita koskevia ryhmäkohtaisia järjestelyjä. Näitä ovat opettajan antama yleinen tukiopetus, opettajan antama opetuskielen tukiopetus ja erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä.

Yleinen tukiopetus

Kontiolahden koulussa yleistä tukiopetusta voidaan antaa oppituntien yhteydessä, erillisinä lisätunteina, pienemmässä ryhmässä tai henkilökohtaisena ohjauksena. Yleistä tukiopetusta annetaan oppilaan työjärjestyksen mukaisten oppituntien aikana, joihin tuen tarve liittyy. Tällöin luokkaan tulee toinen opettaja. Opetusta voidaan antaa myös oppituntien ulkopuolella huomioiden koulupäivien pituuden enimmäismäärät. Yleistä tukiopetusta antaa ensisijaisesti opetusryhmästä vastuussa oleva luokan- tai aineenopettaja. Yleistä tukiopetusta voi antaa myös muu opettaja.

Oppitunnin aikana tapahtuva tukiopetus mahdollistuu toisen opettajan läsnäololla, jolloin oppilaan kanssa voidaan käydä opeteltavia aihealueita tarkemmin läpi muun opetuksen yhteydessä tai pienemmässä ryhmässä. Jälkikäteen annettavaa tukiopetusta käytetään tilanteissa, joissa oppilas on jäänyt jälkeen esim. poissaolon vuoksi. Lomamatkojen osalta vastuu opettamisesta on huoltajalla. Tukiopetus on luonteeltaan lyhytkestoista ja siihen voi osallistua useampi saman vuosiluokan tai oppisisällön kertaaja. Tukiopetuksen aloitteen voi tehdä huoltaja, oppilas itse tai oppilasta opettava opettaja. Tukiopetuksesta informoidaan aina myös huoltajaa.

Opetuskielen tukiopetus

Kontiolahden koulussa annetaan opetuskielen tukiopetusta niille oppilaille, joilla ei ole riittävää opetuskielen taitoa, jotta perusopetuksen oppimäärän suorittaminen on mahdollista, eikä luokkatilanteessa annettu kielitietoinen opetus ole ollut riittävää. Opetuskielen tukiopetusta voidaan antaa oppilaille, joilla äidinkieli ei ole suomi tai oppilaille, joilla on suuria kielellisiä haasteita. Vaikka opettajan antamassa opetuskielen tukiopetuksessa päähuomio onkin oppiaineen kielessä, opiskellaan samalla myös opiskeltavan oppiaineen sisältöjä. Opettajan antamaa opetuskielen tukiopetusta voidaan antaa oppituntien yhteydessä, erillisinä lisätunteina, pienemmässä ryhmässä tai henkilökohtaisena ohjauksena.

Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä

Erityisopettajan antamaa opetus muun opetuksen yhteydessä järjestetään Kontiolahden koulussa yhteisopettajuutena eli samanaikaisopettajuutena tai oppilaita joustavasti pienempiin ryhmiin jakaen. Oppilaita jaettaessa sopivan kokoisiin ryhmiin, osaa oppilaista opettaa luokan- tai aineenopettaja ja osaa erityisopettaja. Tuki suunnitellaan opettajien välisenä yhteistyönä joustavasti koko ryhmän tarpeet huomioiden. Erityisopettajan antamaan opetukseen muun opetuksen yhteydessä liittyy myös erityisopettajan konsultaatio, joka kohdennetaan kyseisen luokan tai opetusryhmän oppilaiden tarvitsemaan tuen tarpeen arvioimiseen, toteuttamiseen ja resurssien kohdentamiseen.

Riittävyysarviointi

Ryhmäkohtaisen tuen riittävyysarvioidaan jatkuvasti opettajien toimesta ja sen perusteella voidaan tarvittaessa muuttaa tukitoimia kunkin ryhmän tarpeiden mukaan.

4.17.2. Oppilaskohtainen tuki

Oppilaalla on oikeus saada oppilaskohtaisia tukitoimia viipymättä, jos ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä tukemaan hänen oppimistaan tai koulunkäyntiään ja hän tarvitsee säännöllisiä tukitoimia. Oppilaskohtaiset tukitoimet ovat oppimisen ja koulunkäynnin tuen toteuttamistapa, jossa tuki annetaan oppilaan yksilölliseen tilanteeseen soveltuvasti, säännöllisesti ja usein pitkäkestoisesti. Oppilaskohtaisia tukitoimia ovat oppilaskohtainen erityisopettajan antama opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä, erityisopettajan tai erityisluokanopettajan antama opetus pienryhmässä, erityisluokanopettajan antama opetus erityisluokassa sekä oppilaskohtaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet. Oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä voidaan samanaikaisesti tukea sekä ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla että oppilaskohtaisilla tukitoimilla, mutta ne toteutetaan oppilaan kohdalla eriaikaisesti.

Opettajien alkaessa arvioida yksittäisen oppilaan kohdalla ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittävyys, on tarkasteltava opetusryhmässä käytössä olevien oppimisen edellytyksiä tukevien järjestelyjen käyttöä ja niiden toimivuutta, sekä ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteutumista yksittäisen oppilaan oppimisen näkökulmasta. Opettajat arvioivat oppilaan tuen tarvetta mm. hänen saamiensa koearvosanojen, monipuolisen osaamisen näytön, erityisopettajan tekemien kartoitusten, Wilmaan kertyneen tiedon toteutuneesta tukiopetuksesta ja erityisopettajan antamasta ryhmäkohtaisesta opetuksesta perusteella. Myös oppilas tai oppilaan huoltaja on voinut ilmaista havaintonsa käytössä olleiden tukitoimien riittämättömyydestä.

Kun ryhmäkohtaiset tukimuodot on arvioitu riittämättömiksi, tekevät opettajat yhdessä tuen tarpeen arvioinnin ja laativat tuen suunnitelman. Mikäli ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat oppilaalle riittämättömiä, on hänelle järjestettävä viipymättä oppilaskohtaisia tukitoimia. Oppilaskohtaisille tukitoimille on selkeä tarve, jos arvosanojen ja muun näytön perusteella syntyy huoli siitä, ettei oppilas kykene suoriutumaan oppiaineen oppimäärästä huolimatta siitä, että oppimisen edellytyksiä tukevat järjestelyt ja ryhmäkohtainen tuki on toteutunut oppilaan opetusryhmässä.

Poissaoloista tai motivaation puutteesta johtuva heikko suoriutuminen ei lähtökohtaisesti ole peruste oppilaskohtaisille tukitoimille, vaan silloin oppilasta tuetaan oppimisen edellytyksiä tukevin järjestelyin ja ryhmäkohtaisin tukimuodoin. Mikäli oppilas tarvitsee tukea tarkkaavuuden, toiminnanohjauksen, käyttäytymisen tai tunteiden säätelyn haasteisiin, häntä tuetaan ensisijaisesti omassa opetusryhmässään oppimisen edellytyksiä tukevin järjestelyin.

Oppilaskohtaisista tukitoimista on tehtävä aina hallintopäätös. Vastuu hallintopäätöksen tekemisestä Kontiolahden kunnassa kuuluu kasvatus- ja koulutusjohtajalle.

Yhden opettajan opetusryhmässä oppilaskohtaisia tukitoimia saavia oppilaita saa olla maksimissaan 5 oppilasta. Linjaus koskee niitä oppilaskohtaisia tukitoimia saavia oppilaita, jotka opiskelevat erityisluokassa tai yli puolet yhden tai useamman oppiaineen oppitunneista erityisopettajan tai erityisluokanopettajan pienryhmässä. Kun erityisluokassa opiskelevat oppilaat ovat inklusiivisten periaatteiden mukaisesti opiskelemassa

yhteistyöluokissaan, lasketaan heidät tähän viiden oppilaan kiintiöön. Mikäli lukuvuoden aikana opetusryhmään sijoittuu oppilaskohtaista tukea tarvitsevia oppilaita ja viiden oppilaan määrä ylittyy, on tarkasteltava koulukohtaista henkilöstöresurssia ja jaettava se siten, että tuki saadaan järjestettyä tilapäisesti lukuvuoden loppuun parhaalla mahdollisella tavalla. Henkilöstöresurssin uudelleenkohdentamisessa otetaan huomioon mahdollisen resurssiopettajan tunnit, erityisopettajan opetus ja koulunkäynninohjaajien tuki.

Erityisopettajan tai erityisluokanopettajan antama yhden tai useamman oppiaineen opetus erityisluokassa ainoana oppilaskohtaisena tukitoimena ei ole riittävä peruste perusopetuksen oppimäärästä tai paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamiselle.

4.17.3. Erityisopettajien yhteystiedot

Erityisopettajat	vuosiluokat
Riitta Kuvaja	1–4
Jemina Romppanen	5–6
Heli Matikainen	7A, 7C, 7F, 9A, 9B, 9D
Hanna Kontkanen	7B, 7D, 7E, 9C, 9E, 9G
Anni Koskela	8

4.18. Oppilaskunta

Oppilaskunnan toiminta on tärkeä osa koulun toimintakulttuuria. Toimiminen oppilaskunnassa kehittää oppilaiden valmiuksia toimia oman ryhmänsä edustajana ja harjaantuttaa neuvotteluun perustuvaan yhteistoimintaan. Oppilaskuntatoiminnan tavoitteena on herättää oppilaiden kiinnostus oman koulun kehittämistä kohtaan. Oppilaskunnan hallitus, luokat ja opettajat yhdessä voivat rakentaa yhteisöllisesti toimivan koulun.

Jokaiselta luokalta valitaan edustaja oppilaskuntaneuvostoon. Oppilaskuntaneuvosto valitsee keskuudestaan hallituksen ja oppilaskunnan hallituksen puheenjohtajan sekä muodostaa tarvittavia työryhmiä. Aktiiviseen toimintaan voi osallistua myös kuulumatta oppilaskuntaneuvostoon tai hallitukseen. Oppilaskunnan ohjaavina opettajina toimivat alaluokilla Sari Ryyänen ja Terttu Eronen sekä yläkoululla Katja Turunen ja Jonna Keinänen.

4.19. Tukioppilastoiminta

Tukioppilastoimintaa järjestetään koulussa Mannerheimin Lastensuojeluliiton luomien suuntaviivojen mukaisesti. Tukioppilaat vaalivat koulun ilmapiiriä ja pyrkivät omalta osaltaan tukemaan seitsemäsluokkalaisten koulunkäyntiä. Tukioppilas on reipas,

luotettava, toiset huomioonottava, vastuuntuntoinen ja aktiivinen. Hän ei välttämättä ole opinnoissaan kiitettävästi menestyvä "mallioppilas".

Tukioppilaat valitaan kahdeksannelta luokalta. Kullakin seitsemännellä luokalla on tukioppilaita oman luokan kummeina.

Tukioppilaiden toimintaa ohjaavat opettajat Suvi-Tuuli Turunen ja Iina Lehtonen sekä hyvinvointivalmentaja Ari Karppanen.

4.20. Tietoa liikuntatunneista

Liikuntatuntien ohjelma löytyy Peda.netistä (kohdasta Oppiaineet/liikunta).

Yläkoulussa tarvittavat liikuntavarusteet ovat verryttelypuku, lenkkikossut, uimapuku, luistimet ja sukset.

Yläkoulun opetussuunnitelmaan kuuluu tanssin opetus.

Jos oppilas tarvitsee vapautuksen tanssinopetuksesta, huoltaja pyytää sen liikunnanopettajalta.

5. OPPILASHUOLTOPALVELUT

5.1. Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuollon tavoitteena on koko kouluyhteisön hyvinvoinnin ja oppilaiden terveyden edistäminen sekä terveen kasvun ja kehityksen tukeminen yhteistyössä oppilaiden, oppilashuollon, opettajien, muun henkilöstön ja vanhempien kanssa.

Määräaikaiset koko ikäluokkaa koskevat terveystarkastukset ja seulontatutkimukset muodostavat kouluterveydenhuollon toiminnan rungon ja mahdollistavat jokaisen oppilaan ja tarvittaessa hänen perheensä tapaamisen.

Määräaikaistarkastusten sisällöstä ja ajankohdasta terveydenhoitajat laittavat lisätietoa Wilman kautta. Terveystarkastuksissa arvioidaan oppilaan fyysistä ja psyykkistä terveydentilaa sekä hyvinvointia. Tarkastuksissa seurataan kasvua ja kehitystä sekä huolehditaan rokotusten ajantasaisuudesta. Terveysneuvonta, sairauksien ennaltaehkäisy ja omahoidon opastaminen. Oppilas voi haakeutua omaan terveyteen ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa terveydenhoitajan vastaanotolle itse, mutta myös vanhemmat voivat olla yhteydessä.

Terveysneuvonnan avoin vastaanotto päivittäin ilman ajanvarausta klo 11.00-11.30. Muina aikoina ainoastaan ajanvarauksella.

Avoimella vastaanotolla hoidetaan huoliasiat ja koulupäivän aikana tapahtuneet tapaturmat.

Kotona alkaneet oireet ja pitkittyneet vaivat hoidetaan omalla terveysasemalla. Kouluun tullaan vain terveenä!

Mikäli nuorella on käytössä migreeniin tai päänsärkyyn, kuukautiskipuihin yms. kipulääkitystä, lääkettä on hyvä pitää mukanaan.

Voit olla yhteydessä kouluterveydenhoitajaan puhelimitse tai Wilman kautta.

Kati Turunen

p. 013 330 5618,

luokat 7A-C ja 8A-C, 9A-C, pienryhmät 7-8H, 8-9J ja Jopo

Anniina Kokkonen,

p. 013 330 7654,

luokat 1.-6. ja pienryhmät, 7D-G, 8D-F ja 9D-G, pienryhmät 7-9K, 7-8I

5.2. Suun terveydenhoito

Suun ja hampaiden terveydenhoitopalvelut ovat osa oppilaan terveydenhuoltoa.

Terveyskeskuksen hammashoitajat kutsuvat oppilaat tarkastuksiin.

Kontiolahden ja Lehmon hammashuollon ajanvaraus: 013-2674699 (mape klo 8.00-15.00)

5.3. Kuraattorin palvelut

Koulukuraattorilta saat apua koulunkäynnin, perhe- ja kaverisuhteiden, käyttäytymisen ja tunne-elämän haasteisiin. Voit olla yhteydessä kuraattoriin, jos jokin asia mietityttää. Tavallisia käyntien aiheita ovat esimerkiksi jännittäminen, itsetunto, kaverisuhteet ja mielialan lasku. Kuraattorilta saat tukea myös erilaisiin elämän kriisi- ja muutostilanteisiin tai kiusaamiseen liittyvissä asioissa.

Kuraattori työskentelee luottamuksellisesti sinun kanssasi ja tekee sovitusyhteistyötä koulun henkilökunnan ja perheesi kanssa. Kuraattoripalvelut ovat osa Siunsoten sosiaalihuollon palveluja. Tarvittaessa kuraattori ohjaa sinut ja perheesi muiden tarjolla olevien palvelujen piiriin.

Kuraattorin vastaanotot ovat pääasiassa kouluilla koulupäivän aikana. Kuraattoriin voivat ottaa yhteyttä oppilaan itsensä lisäksi hänen huoltajansa, esiopetuksen tai koulun henkilökunta tai muut oppilaan kanssa työskentelevät tahot. Kaikki esi- ja perusopetuksen oppilaat ovat oikeutettuja kuraattorin palveluihin. Voit ottaa yhteyttä matalalla kynnyksellä. Kuraattorin tavoitat lähettämällä Wilma-viestin tai soittamalla.

Yhteystiedot:

Aija Puumalainen

Wilma, sähköposti: aija.puumalainen@siunsote.fi

puh. 050 4285090, 0133305663

5.4. Koulupsykologin palvelut

Koulupsykologien toimenkuvaan kuuluvat oppimisvaikeuksien arvioinnit ja oppilaan oppimisen tuen suunnittelu yhdessä huoltajien ja opettajien kanssa, tukea-antavat keskustelut oppilaille sekä opettajien ja huoltajien tukeminen opetukseen ja kasvatukseen liittyvissä kysymyksissä. Koulupsykologit ohjaavat ajoittain myös ryhmiä esim. ahdistuneisuuden-, ja stressinhallintaan liittyen. Tarvittaessa koulupsykologit ohjaavat oppilaan jatkotutkimuksiin ja -hoitoon. Psykologit osallistuvat oppilashuoltotyöskentelyyn. Lisäksi psykologit osallistuvat tarpeen mukaan hoitoneuvotteluihin jatkohoitopaikkojen kanssa (esim. nuorisopsykiatria ja nuorisoasema).

Oppilas voi hakeutua psykologin vastaanotolle tuki- ja ohjauskeskusteluihin sekä mielialan arvioon omatoimisesti tai huoltajien, opettajan, koulukuraattorin tai kouluterveydenhoitajan välityksellä. Tapaamiset ovat luottamuksellisia.

Oppimistutkimuksiin voidaan ohjautua erityisopettajan arvion ja koulun moniammatillisen pedagogisen ryhmän kautta. Koulupsykologi arvioi loppukädessä aina tutkimusten tarpeellisuuden. On suositeltavaa, että koulussa kokeillaan tehostettuja tukitoimia puolen vuoden ajan ennen tutkimuksiin ohjautumista. Mikäli toivotte lapsellenne oppimistutkimuksia, ottakaa yhteyttä ensin erityisopettajaan. Erityisopettajat tekevät Kontiolahden koulussa lukemisen- ja kirjoittamisen taitojen testaukset.

Yhteystiedot:

Lauri Mäkelä, p. 013-330 8535

5.5. Koulun oppilashuolto

Koulumme psykososiaalinen oppilashuolto on osa koulun opetus- ja kasvatustoimintaa. Oppilaiden hyvinvoinnista huolehtiminen kuuluu kouluyhteisössä kaikille. Oppilashuollon

tehtävänä on edistää oppilaiden tasapainoista kasvua ja kehitystä. Tavoitteena on koko kouluyhteisön hyvinvoinnin, viihtyvyyden ja turvallisuuden takaaminen. Koulun oppilashuoltotyö edistää oppilaiden koulunkäyntiä, oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista. Oppilashuoltotyö on ensisijaisesti ennalta ehkäisevää. Tavoitteisiin pyritään yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa.

Koulussamme toimii oppilashuoltotyöryhmä, jonka tehtävänä on oppilashuoltotyön kokonaissuunnittelu ja arviointi. Toimintaa johtaa rehtori.

Yksilökohtaista oppilashuoltoa varten perustetaan tarvittaessa monialainen oppilashuoltotyöryhmä, joka kootaan yksittäisen oppilaan sen hetkisten tarpeiden mukaan. Yksilökohtaisen oppilashuoltotyöryhmän kokoamiseen ja siinä oppilaan asioiden käsittelyyn kysytään kirjallinen lupa oppilaalta/huoltajilta. Ryhmään voi kuulua esimerkiksi koulukuraattori, luokanvalvoja, erityisopettaja, oppilaanohjaaja, hoitava lääkäri, terveydenhoitaja, psykologi, sosiaalityöntekijä tai joku muu oppilaan asioista vastaava ammattihenkilö.

6. Kontiolahden koulun järjestyssäännöt

KONTIOLAHDEN KUNTA

1. KONTIOLAHDEN KOULUN JÄRJESTYSSÄÄNNÖT (08/2025 -)

2. JÄRJESTYSSÄÄNTÖJEN TARKOITUS

Järjestyssääntöjen tarkoitus on edistää kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Näiden sääntöjen lisäksi koululle on laadittu erikseen tarkemmat pelisäännöt, sekä ohjeita käyttäytymiseen liittyen.

Koulumme järjestyssäännöt ovat voimassa koulualueella (LIITE) ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan. Niitä noudatetaan myös koulun opintokäynneillä, retkillä, liikuntapaikoilla, juhlissa ja muissa koulun järjestämissä tilaisuuksissa. Koulujaksi katsotaan työjärjestyksen mukainen työpäivä ja lukuvuosittaisessa työsuunnitelmassa vahvistetut retket ja tapahtumat.

Koulun järjestyssääntöjä ei sovelleta koulumatkoilla, eikä koulumatkoilla tapahtuneista teoista voida määrätä perusopetuslaissa säädettyjä kurinpidollisia seuraamuksia. Rikosoikeudellinen ja vahingonkorvausoikeudellinen vastuu voi tulla kyseeseen koulumatkalla tapahtuneesta teosta. (OPH:n koulukuljetusopas)

3. OPPILAAN OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET

3.1. Oppilaiden yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sekä muut oikeudet

Kaikilla oppilailla on tasavertainen asema, sivistykselliset perus- ja ihmisoikeudet sekä oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Rasismi kaikissa muodoissaan on koulussamme kielletty.

Koulumme on mukana KiVa Koulu -ohjelmassa ja kiusaamiseen puututaan välittömästi. Jokainen koulussa työskentelevä aikuinen on velvollinen puuttumaan koulussa tapahtuvaan kiusaamiseen. Jokainen oppilas on velvollinen ilmoittamaan havaitsemastaan kiusaamisesta lähimmälle aikuiselle tai KiVa-tiimille.

KiVa Koulu -toiminnasta on olemassa oma ohjeistus.

3.2. Oppilaan velvollisuudet

Oppivelvollisuusikäisellä oppilaalla on velvollisuus osallistua opetukseen, ellei hänelle ole myönnetty lupaa poissaoloon. Oppilaan velvollisuus on suorittaa tehtävät tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti sekä tuoda tarvittavat välineet mukanaan oppitunneille.

4. TURVALLISUUS, VIIHTYISYYS JA OPISKELUN ESTEETÖN SUJUMINEN

Ohjaamme oppilaiden käyttäytymistä ja työrauhaa ProKoulu-mallin mukaisesti "positiivisesti ryhmässä vahvistaen".

Odotamme oppilaiden toimivan seuraavien käyttäytymisodotusten mukaisesti:

4.1. Hyvä käytös

Käyttäydyn hyvin itseäni ja toisia kunnioittaen.

Edistän opiskelu- ja työrauhaa toimimalla annettujen ja yhdessä sovittujen ohjaavien periaatteidemme mukaan.

Rasismi kaikissa muodoissaan on koulussamme kielletty.

Laitan sisälle tullessani ulkovaatteeni ja ulkokenkäni niille varattuun naulakkoon. Sisällä kuljen sukkasillani tai sisäkengissä (sandaalit tms.)

Ruokalaan menen ilman ulkovaatteita ja koululaukkua. Oppitunnilla sisätiloissa sekä ruokaillessa en pidä päähinettä päässäni.

Ruokalassa otan riittävän ruoka-annoksen, syön rauhallisesti ja hyviä ruokatapoja noudattaen. Vien syötyäni ruokailuvälineet palautuslinjalle. Huolehdin osaltani ruokalan siisteydestä.

Oppitunnilla en syö enkä juo mitään ilman erillistä opettajan antamaa lupaa.

En koske luvatta muiden omaisuuteen.

4.2. Oleskelu ja liikkuminen

Koulun sisällä liikun asianmukaisesti ja rauhallisesti. Vietän koko välitunnin määrätyllä välituntialueella. Pyydän apua välituntivalvojalta tarvittaessa. Käyttäydyn välitunnilla

turvallisuutta edistään ja sääntöjemme mukaisesti. WC:ssä käy vain yksi ihminen kerrallaan.

Edistämme koulussa terveellisiä elämäntapoja, emme tuo kouluun energiajuomia.

Koulualueelta saa poistua kouluaikana vain luokanohjaajan tai muun opettajan antamalla kirjallisella luvalla.

Liikuntatunneille koulualueen ulkopuolelle siirtyessäni noudatan liikennesääntöjä ja varovaisuutta sekä opettajan antamia ohjeita.

Säilytän polkupyöräni sille määrätyllä paikalla koulupäivän ajan, enkä koske omaan tai toisten pyöriin kouluaikana. Noudatan opettajan antamia pyöräilyohjeita liikuntatunnille siirtyessä ja koulun retkillä.

Säilytän moottoriajoneuvoni niille varatuilla paikoitusalueilla. En vietä välitunteja paikoitusalueilla. Moottorikäyttöistä ajoneuvoa voi käyttää koulupäivän aikana liikkumiseen vain opettajan erillisten ohjeiden mukaisesti.

Koululle voi tulla vierailulle koulun aikuisen kutsumana. Oppilas voi tuoda kouluun vierailijan, jos asiasta on sovittu huoltajan ja koulun kanssa ennakoon. Vierailijan tulee noutaa rehtorilta vierailijakortti vierailunsa ajaksi ja se tulee esittää pyydettyäessä.

Koulumatkoilla käyttäydyn ystävällisesti, noudatan liikennesääntöjä ja huomioin asiallisesti muut ihmiset.

Koulumatkalla sattuneen tapaturman suhteen on huomattava, että lain tarkoittama koulumatka merkitsee vain välitöntä koulumatkaa suoraan koulusta kotiin tai toisinpäin. Jos oppilas poikkeaa matkalla jonnekin, esimerkiksi ystävänsä luo, ja jatkaa sitten matkaansa, ei opetuksen järjestäjän korvausvelvollisuus ole enää voimassa.

Kyytioppilaana noudatan koulun järjestyssääntöjä myös siirtymätilanteissa koulun ja bussien välillä. Noudatan annettuja ohjeita ja olen ajoissa sovituksessa paikassa. Kontiolahden koulussa koulukyydit lähtevät Karpalokaarelta. Busseissa käytän turvavyötä ja noudatan kaikkia annettuja ohjeita.

Koulu järjestää valvotun kotiin lähtemisen välituntialueelta Karpalokaarelle. Koulumatka on aloitettava välittömästi päivän viimeisen oppitunnin jälkeen. Jos oppilas ei poistu koulualueelta valvonnan päätyttyä, koulun vastuu hänestä päättyy.

Koulupihan lähiliikunta-alueet eivät ole yleisessä käytössä koulun, esikoulun ja iltapäiväkerhon toiminta-aikana.

4.3. Siisteydestä ja ympäristöstä huolehtiminen

Pidän huolta omista ja yhteisistä koulun tavaroista.

En koske luvatta kenenkään toisen tavaroihin.

Pidän osaltani huolta koulun ja kouluympäristön siisteydestä. Huolehdin omien jälkieni siivoamisesta ja noudatan koulun henkilökunnan antamia ohjeita.

Jos aiheutan tahallani vahinkoa, epäjärjestyä tai likaa koulun omaisuutta, olen velvollinen korvaamaan tai hyvittämään vahingot. Vahingonkorvausvelvollisuutta mietittäessä arvioidaan teon tuottamuksellisuutta.

4.4. Turvallisuus ja päihteet

Annan jokaiselle oppilaalle ja työntekijälle työrauhan. En vaaranna omaa eikä toisen turvallisuutta. En kiusaa, häiritse ja käyttyädy väkivaltaisesti.

Siirryn välitunnille ja takaisin viivyttlemättä ja rauhallisesti kävellen sovitusta ovesta. Koulun sisällä liikun asianmukaisesti ja rauhallisesti kävellen ilman ulkokenkiä.

Välitunnilla en töni, tyrki tai muuten satuta toisia. Odotan vuoroani laitteisiin rauhallisesti. Noudatan koulumme erillisiä välituntisääntöjä. En heittele lumipalloja, kiviä tms. välituntivälineisiin kuulumattomia asioita.

En tuo kouluun vaarallisia tai vaaralliselta näyttäviä esineitä.

Rehtorilla ja opettajalla on oikeus ottaa oppilaalta haltuunsa vaaralliset esineet ja laitomat aineet noudattaen Perusopetuslaissa määriteltyjä periaatteita. (POL 36 d § - 36 f §)

Opettaja tai rehtori saavat tarkastaa oppilaan tai opiskelijan mukana olevat tavarat (mm. kassit, penaalit), hallinnassa olevat koulun tai oppilaitoksen säilytystilat ja vaatteen päällisin puolin sellaisen kielletyn tai vaarallisen esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos esineen tai aineen hallussapito on ilmeistä ja oppilas tai opiskelija pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. (PoL 36 e §)

Takavarikoinnista ilmoitetaan huoltajalle ja sovitaan huoltajan kanssa takavarikoidun esineen palauttamisesta. Esineet ja aineet, joita huoltajallakaan ei ole oikeutta lain mukaan pitää hallussaan, luovutetaan poliisille. (POL 36 g §)

Päihteiden ja tupakkatuotteiden käyttäminen ja hallussapito koulun toiminnassa on kiellettyä. Tupakkatuotteilla tarkoitetaan nuuskaa, poltettavia tupakkatuotteita, sähkötupakkaa ja nikotiininesteitä. Myös tupakointivälineet, kuten sähkötupakkalaitteet ja tulentekevälaineet ovat koulussa kiellettyjä. Opettajilla ja rehtorilla on oikeus takavarikoida päihteet, tupakkatuotteet ja tupakointivälineet. Takavarikoidut tuotteet luovutetaan huoltajalle, jos huoltaja haluaa tulla ne noutamaan.

Takavarikoinnit kirjataan Wilman lomakkeelle.

Päihteiden hallussapidosta ja/tai käyttämisestä koulussa tehdään lastensuojeluilmoitus.

Poikkeavissa tilanteissa noudatan aina annettuja toimintaohjeita.

4.5. Älylaitteiden, kuten puhelinten, mobiililaitteiden ja kannettavien tietokoneiden käyttäminen koulupäivän aikana

Puhelimet ja muut mobiililaitteet on pidettävä häiriöttömässä tilassa koko koulupäivän ajan.

Puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää oppitunnin aikana lukuun ottamatta niiden käyttöä opettajan tai koulunkäynninohjaajan luvalla oppimistarkoituksiin.

Puhelinta voi käyttää rehtorin, opettajan tai koulunkäynninohjaajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon tai apuvälineenä.

Puhelimet ja muut mobiililaitteet säilytetään koulupäivän aikana henkilökohtaisessa kaapissa tai muussa sille osoitetussa paikassa. Puhelimen ja muun mobiililaitteen saa ottaa käyttöön oppitunnille opettajan niin ohjeistaessa.

Puhelinta ja muuta mobiililaitetta saa opettajan luvalla käyttää, jos oppilaalla on kiireellinen tarve oppitunnin aikana olla yhteydessä huoltajaan esimerkiksi sairastumisen vuoksi. Oppilaalla on aina oikeus ilman koulun henkilöstön lupaa hätätilanteessa soittaa hätänumeroon.

Puhelimen käyttö on sallittu yhdellä välitunnilla. (klo 13.05-13.20)

Puhelimen käyttö ruokalassa, juhlassa tai muissa tilaisuuksissa on kielletty. Puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää toisen henkilön kuvaamiseen tai videoimiseen ilman opettajan ja kuvattavan henkilön lupaa

Kopioidessani tekstiä tai kuvia internetistä, merkitsen käyttämäni lähteet oppilastöihin.

Kohtelen koulun laitteita asiallisesti ja aikuisen ohjeiden mukaisesti. Vahingoittuneesta laitteesta ilmoitan heti koulun aikuiselle.

Epäselvissä tilanteissa kysyn ohjausta koulun aikuisilta.

4.6. Kurinpito

Sääntöjen noudattamatta jättämisestä voi seurata kasvatustalkut (KAKE), teon sovittelu sekä hyvittäminen tai tarvittaessa rangaistus.

Selkeät ja toistuvat järjestyssääntöjen laiminlyönnit saatetaan aina tiedoksi huoltajille joko opettajan tai rehtoreiden toimesta.

Järjestyssääntöjen rikkomisesta voi seurata rangaistus (PoL §35 ja 36)

- jälki-istunto, enintään kaksi tuntia
- kirjallinen varoitus
- määräaikainen erottaminen koulusta (enint.3kk)

Kasvatustalkut tai jälki-istuntoon johtavista Wilma-merkinnöistä ja niiden määrästä annetaan oppilaille erillinen ohjeistus.

5. Järjestyssääntöjen seuranta ja tarkistaminen

Järjestyssäännöt ja koulun ohjaavat periaatteet on julkaistu koulun Pedanet- sivustoilla ja niihin on viitattu koulun lukuvuosisuunnitelmassa. Kouluvuoden alkaessa järjestyssäännöt ja ohjaavat periaatteet käsitellään luokissa opettajan johdolla. Huolehdimme koulussamme siitä, että myös kesken lukuvuoden tulleet uudet oppilaat tutustuvat järjestyssääntöihin ja koulun pelisääntöihin.

Byod-ohje – omat laitteet koulussa

(Tuo Omat Laitteet ja Lähde Oppimaan –TOLLO- Joensuun Seudun Byod-protokolla)

TIETO- JA VIESTINTÄTEKNOLOGIAN KÄYTTÄMINEN OPPIMISESSA

Tieto- ja viestintäteknologiaa käytetään oppimisessa monipuolisesti. Tavoitteena on oppia taitavaksi ja vastuulliseksi tieto- ja viestintäteknologian käyttäjäksi. Oppilaitoksesamme noudatettava opetussuunnitelma velvoittaa tieto- ja viestintäteknologian tehokkaaseen ja turvalliseen hyödyntämiseen oppimisen välineenä ja kohteena. Oppilas käyttää oppitunneilla oppilaitoksen tietoteknisiä laitteita. Oppilaitoksemme on sitoutunut myös siihen, että oppimisessa voidaan käyttää oppilaan omaa laitetta. Opettaja valitsee oppimiseen sopivat työtavat ja ohjaa turvalliseen työskentelyyn.

Oppilaitoksessa omilla laitteilla opiskellaan opetuksen järjestäjän ylläpitämän ilmaisen ja turvallisen verkkoyhteyden kautta. Oppilaitos ei vastaa oppilaan oman laitteen käytöstä syntyvistä kustannuksista, kuten puhelu-, verkkoyhteys- ja ohjelmistomaksuista.

Oman laitteen käyttämisessä ja säilyttämisessä on noudatettava erityistä huolellisuutta. Käyttämällä omaa laitetta oppitunneilla oppilas ja huoltajat osoittavat hyväksyvänsä laitteen käytön oppimisessa. Oppilaitos ei vastaa oppilaan omasta laitteesta vahinkotapauksissa.

Oppilaan ja huoltajien tulee sopia siitä, saako omaa laitetta käyttää oppitunneilla oppimistehtävissä. Samalla huoltajan ja oppilaan/opiskelijan tulee yhdessä käydä läpi oheiset, oppilaitoksessa voimassa olevat oman laitteen käyttöön liittyvät järjestyssäännöt.

Järjestyssäännöt tieto- ja viestintäteknologisten laitteiden käyttämisessä

1. Laitteita käsitellään ja säilytetään huolellisesti.
2. Laitteita käytetään opettajan luvalla ja annettujen ohjeiden mukaisesti.
3. Toisen laitetta tai käyttäjätilejä ei saa käyttää tai ottaa haltuun.
4. Laitteilla ei saa valokuvata, videoida tai äänittää toista henkilöä ilman lupaa. Luvattoman materiaalin jakaminen on kiellettyä.
5. Laitteita ja ohjelmistoja ei saa käyttää toisen vahingoittamiseen tai kiusaamiseen.
6. Oppilaan/opiskelijan on poistettava sopimaton tai luvaton materiaali laitteesta välittömästi.
7. Oman laitteen päivittäminen, ylläpitäminen ja tietoturvasta huolehtiminen on huoltajien vastuulla.
8. Opettajalla on oikeus ottaa väliaikaisesti haltuunsa laite, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista.

7. Koulukuljetukset

7.1. KOULUKULJETUKSET

Koulumme oppilaista suuri osa kulkee koulumatkat linja-autokyydeillä. Jokaisen turvallisuuden ja viihtyvyyden vuoksi linja-autoissa on käytettävä turvavyötä, käyttäydyttävä hyvien tapojen mukaisesti ja noudatettava ehdottomasti kuljettajien ohjeistusta. Linja-autoihin nousuvuoroa odotetaan jonossa. Iltapäivisin koulubussien lähtötilannetta ohjeistaa ja valvoo kaksi opettajaa ja kaksi koulunkäynnin ohjaajaa. Wilmasta löytyy yleinen tiedote koulukuljetuksiin liittyen.

- Koulukuljetuksista vastaa Savo-Karjalan linja ja yhteyshenkilönä Jani Hietala p. 0407397938, josta voi kysyä myös mahdollisista löytötavaroista.
- Jos estynyt kulkemaan normikuljetuksella (sairautapaukset) ja tarvitaan esim. taksikyytiä, kansliaan toimitettava lääkärintodistus. Todistuksessa tulee näkyä kyyditystarpeen aika.

7.1.1. INFO Waltti-kortista

- kortilla oleva lippu on voimassa yhden lukuvuoden ajan koulupäivien (ma-pe) aikana
- kortilla voi tehdä kaksi matkaa/koulupäivä ja se on voimassa koulupäivinä klo 6:00 – 17:30
- vaihto-oikeus yhden ja kahden vyöhykkeen matkoilla 1 t, kolmen vyöhykkeen matkoilla 2 t
- kortille voi myös ladata arvoa, jota koululainen voi käyttää muuhun matkustustarpeeseen. Arvoa voi ladata kortille bussissa tai Carelicumissa. Arvon lisäämisen latausmaksu/tapahtuma on bussissa 3,50 €, Carelicumissa 2,48 €. Lisäohjeita voi kysyä Carelicumista Waltti-korttien infopisteestä, puh. 013-2675222.

Jos kortti ei toimi:

- oppilas palauttaa kortin kansliaan koulusihteerille (näin välttyy uuden kortin hankintamaksusta)
- oppilas saa vuorokausikortin bussissa kulkemista varten ennen uuden kortin saamista. Vuorokausikortissa 2 matkaa ja se voimassa 24 h.

Jos kortti on kadonnut:

- oppilas ilmoittaa kadonneesta kansliaan koulusihteerille
- oppilas saa vuorokausikortin bussissa kulkemista varten ennen uuden kortin saamista
- koulu laskuttaa huoltajaa uuden kortin hankintahinnan (7€) ja ilman korttia kuljettujen matkojen osalta

Jos kortti unohtunut kotiin:

- oppilaalle annetaan kansliasta vuorokausikortti bussissa kulkemista varten ilta-päivän paluumatkalle. Samalla kortilla tullaan kouluun seuraavana aamuna. Toistuvista unohtuksista voidaan laskuttaa.

